

skip

IFLA

World Library and Information Congress
71st IFLA General Conference and Council
Oslo 14 - 18 August 2005

Theme:

LIBRARIES – *A Voyage of Discovery*

Royal Patron
His Majesty King Harald V of Norway

Standing Committee of IFLA Public Libraries Section

Ing. Libuše Nivnická

IFLA inspirující

1. IFLA

1.1. Co je IFLA - The International Federation of Library Associations and Institutions – Mezinárodní federace knihovnických spolků a institucí. Byla založena v roce 1927. IFLA je nezávislá, nezisková mezinárodní nevládní organizace. IFLA je přidruženou organizací UNESCO, má statut pozorovatele v OSN, přidruženého člena v International Council of Scientific Unions (ICSU) a statut pozorovatele ve WIPO (World Intellectual Property Organization) v ISO (International Organization for Standardization), od roku 1999 také v WTO (World Trade Organization). Statut konzultanta má IFLA ve vztahu k řadě dalších nevládních organizací, jako je např. IPA (International Publishers Association). IFLA je členem ICA (International Council on Archives), ICOM (International Council of Museum), ICOMOS (International Council on Monuments and Sites), ICBS (International Committee of the Blue Shield).

1.2. Cílem IFLA je podporovat mezinárodní porozumění, spolupráci, diskusi, výzkum a rozvoj ve všech oblastech knihovnických aktivit a informační vědy. Poskytnout nástroj, prostřednictvím kterého se na mezinárodní úrovni může naplňovat partnerství mezi knihovníky a informačními pracovníky. IFLA reprezentuje zájmy knihoven, informačních institucí a jejich uživatelů.

IFLA má 1 749 členů, zahrnujících 155 asociací, 1 118 institucí a 415 nehlasujících osob reprezentujících 154 zemí a všechny typy knihoven a informačních služeb.

IFLA je skvělou příležitostí pracovat na mezinárodní úrovni ve prospěch rozvoje profese a služeb veřejnosti. Příležitostí k osobnímu rozvoji, navázání nových kontaktů, získání přátel. Práce v IFLA je dobrovolná, náročná a inspirativní. Kromě SKIP, který je národním členem IFLA, jsou v České republice institucionálními členy IFLA Národní knihovna ČR, Parlamentní knihovna, Ústav informačních studií a knihovnictví FF UK a Knihovna Akademie věd ČR.

1.3. Struktura IFLA

<http://www.ifla.org/III/intro00.htm>

Řídící struktura byla v roce 2001 revidována tak, aby lépe reagovala na příležitosti představované vzrůstající celosvětové členské základny a celosvětovou komunikací.

Rada (Council)

The General Council of Memebbers je nejvyšší řídicí orgán sestávající z delegátů hlasujících členů. Obvykle zasedá každoročně během výroční konference. Volí President –Elect a členy řídicího výboru (Governing Board) korespondenčním hlasováním. President – Elect zastává úřad po dva roky a navazuje dvouleté období ve funkci Prezidenta. Rada se také zabývá návrhy resolucí které, pokud jsou schváleny, jsou předávány řídicímu výboru a komisím k realizaci.

Řídící výbor (Governing Board)

Zodpovídá za formulování hlavní politiky, řízení, finance a vnější vztahy. Celkem má 21 členů. Skládá se z Prezidenta, Prezidenta-elect, profesních komisí(Professional Committee) (9 členů) , 10 členů zvolených Radou. Řídící výbor pracuje prostřednictvím výkonných komisí (6 členů) a subkomisí.

Profesní komise (Professional Committee)

(výbor 9 členů)

Řídí plánování a monitorování vývoje a pokroku profesionálních aktivit IFLA. Práce je organizována prostřednictvím 6 hlavních aktivit, 8 divizí, 44 sekcí a 4 diskusních skupin. Výbor sestává z předsedů divizí. Každý předseda je volen na dva roky.

Divize a sekce (Divisions and Sections)

jsou základním nástrojem práce v jednotlivých typech knihoven a informačních služeb nebo regionu. Každý člen IFLA je oprávněn registrovat se v sekci dle vlastního výběru. Hlasující členové mají právo volit specialisty do stálých výborů (the Standing Committee). Stálá komise je klíčová skupina profesionálů, kteří rozvíjí a monitorují program sekce.

2. WLIC OSLO

Kongres je obrovský kaleidoskop nepřehledného množství aktivit, událostí, exkurzí, kulturních a společenských akcí, návštěv a setkávání probíhající během devíti nabitých dnů. Maraton dění probíhá v ohromném tempu. Zachytit a utřídit všechny dojmy a poznatky není snadné. Jsou to zkrátka dny plné inspirace

2.1. Co předchází

Události se začínají odvíjet dávno před samotným zahájením kongresu. Díváte-li se na webové stránky IFLA či návazně vezmete do rukou přihlašovací formulář, jde Vám hlava kolem z ohromného množství informací a bohatosti programu. Zejména tehdy, účastníte-li se poprvé. Nutno však říci, že pořadatelé vychází maximální měrou vstříc a tak se můžete při pochybnostech ponořit do FAQ či IFLA Expresu. Kromě získání mnoha praktických informací se také hlavně uklidníte, že podobnou spoustu otázek nemáte sami. Ještě v bezpečí domácího prostředí u svého důvěrně blízkého monitoru PC se tak můžete postupně nořit do všech zákoutí programové nabídky i seznámit se s hostitelskou zemí a městem. Postupně tak nabudete pocit zkušeného cestovatele a informovaného profesionála. Srpen se může přiblížit.

2.2. První dojmy - Oslo , pátek 12. srpna 2005

Program stále komise pro veřejné knihovny začíná v sobotu 13. 8. v 8.30 hod. Ve vazbě na ekonomicky nejpříjemnější let přistáváme v Oslu v pátek kolem půl desáté večer. Vybaveny souborem předem vyhledaných informací (např. www.visitoslo.com) bez problémů proplujeme letištní halou a dostáváme se na rychlovlak (Flytoget) spojující letiště s 50 km vzdáleným Oslem. Příjemný, pohodlný a moderní vlak prolétne nocí a za 20 minut vysedáme na stanici, která by měla být nejbližší našemu ubytování. Noční nástupiště je téměř

liduprázdné. Výtah nás vyklopí v docela nevlídném betonovém tunelu a nakonec se ocitáme na nároží parku obklopujícího královský palác. Nalezení správné stanice tramvaje není nijak komplikované a za několik dalších minut vystupujeme. Dívka, kterou potkáváme, nám bez problémů anglicky odpovídá na naše dotazy na hotel.

Ale již dost cestovních detailů. Pokoj rodinně vyhlížejícího hotýlku na nás čeká a nás čeká zítra náročný den.

3.3. Sobota 13.srpna

Po příjemné snídani v malé útulné jídelně hotelu, se poprvé za světla ocitáme na zastávce tramvaje a směřujeme do centra, na místo konání kongresu. Zjistíme, že čtvrt' města, kde je náš hotel, je příjemnou rezidenční oblastí, s vilami zasazenými v sice nevelkých zahradách, v celku však vytvářejícími bohatost zeleně. Projíždíme kolem Nobelova institutu a místa našeho nočního výstupu z metra. Zmíněný park kolem královského paláce i protilehlá strana ulice jsou lemovány množstvím pestrobarevných záhonů. Později si uvědomujeme, že to není žádná ojedinělost. **Jednou z příjemných vizitek Osla se pro nás staly květiny a sochy, na které jsme narážely úplně všude.**

Srdcem všeho kongresového dění

jsou tři budovy v centru Osla (Vaterland) - hala **Oslo Spektrum** a sousedící luxusní hotel **Radisson SAS Plaza** (nejvyšší budova Osla) a nedaleký **hotel Royal Christiania**. Vše v pohodlné několikaminutové pěší vzdálenosti.

Registrace a organizace

Přesto, že kongres hostí kolem tří tisíc účastníků, nezaznamenala jsem po celou dobu nějaký organizační zádrhel, pokud vůbec jaký. Organizace při registraci i všech dalších akcích je přesná, vlídná a přátelská. Na zajištění se kromě profesionální agentury podílelo více jak 200 dobrovolníků, většina z řad knihovníků a studentů. Byli snadno k poznání díky jednotným modrým vestám, jmenovkám, ale, a to především, je vždy zdobil úsměv a ochota.

Při registraci byl každý delegát vybaven souborem dokumentů v kongresových taškách, které ho provázely po celou dobu konference. Vedle velkého programu to byl především praktický kapesní program uložený v plastovém závěsném obalu, samozřejmě jmenovka , průkazky ke vstupu na vybrané akce a recepce. Navíc pozorní hostitelé na vybraných večerních společenských a kulturních venkovních programech vybavili delegáty například praktickými pláštěnkami, batůžky či podložkami na usednutí v trávě.

8,30 hod – 11,30 hod – zasedání stálého výboru IFLA sekce pro veřejné knihovny

Po absolvování registračních procedur přecházíme do protějšího hotelu, místa zasedání komise pro veřejné knihovny, jejíž jsme členky. V prvním patře luxusního hotelu nalézáme příslušný sál (Olympisa Suite) a blížíme se. První příchozí se zdraví. Staří známí vřele, trochu zdrženlivě se představujeme my, noví. Nicméně na pocity není příliš dlouho čas.

Předsedkyně stálého výboru Torny Kjekstad zahajuje věcně zasedání. Jednání výborů je uzavřené, ale se souhlasem předsedy se mohou zúčastnit pozorovatelé. Program je nabitý a během dvou dnů (druhé zasedání se koná na samý závěr kongresu 19.8.)se musí projednat

opravdu velké množství témat. Předsedkyně vítá všechny přítomné a obzvláště nové členy (celkem 9 nových členů). Zároveň poděkovala končícím členům, kteří přebrali z rukou předsedkyně od vedení IFLA Děkovný certifikát. Z České republiky je to PhDr. Jarmila Burgetová, která v sekci pracovala po dvě funkční období. Všichni se také krátce představí. Pro nově příchozí členy jsou ustanoveni rádci – mentoři, kteří jim mohou být po celou dobu konání kongresu i návazně nápomocni při orientaci v problematice. Mým rádcem se stal Kent Skov z Dánska.

Mezi nejdůležitější projednávané body patřila kontrola plnění strategického plánu na léta 2002 – 05 <http://www.ifla.org/VII/s8/annual/sp08-2005b.pdf>, přednesení zprávy předsedkyně sekce, finanční zpráva, dále zpráva z meziročního zasedání v Barceloně v únoru 2005, rekapitulace pokračujících projektů, návrhy na nové projekty sekce. Mezi pokračující projekty patří:

- a) Meeting Users Needs - cílem projektu je shromáždit příklady nejlepších zkušeností a metod, které přispívají k poznání, zda knihovna naplňuje potřeby svých uživatelů. Na <http://www.ifla.org/VII/s8/proj/Meeting-user-needs.htm> je dostupný seznam, který je průběžně doplňován. Seznam zahrnuje zájmové a uživatelské skupiny, zájmové skupiny zahrnující zaměstnance a zástupce veřejnosti, statistické analýzy a průzkumy, návrhy
- b) Marketing Guidelines – cílem projektu je podporovat rovný přístup ke službám veřejných knihoven pro všechny, zvyšovat kvalitu služeb veřejných knihoven cestou definování standardů a dokumentováním nejlepších zkušeností, zdůrazňovat význam profesního rozvoje v knihovnách <http://www.ifla.org/VII/s8/proj/mts.htm>
- c) Public Libraries, Museums and Archive Research Project – zpráva projektu klasifikuje trendy ve spolupráci a partnerství mezi paměťovými institucemi. Příklady jsou převážně ze Severní Ameriky
- d) @Your Library – kampaň světové knihovny, napomáhající zvýraznění role knihoven v 21 století <http://www.ifla.org/@yourlibrary/index.htm>

Projednáván byl také předběžný návrh programu sekce pro světový kongres 2006, který se bude konat v Soulu, 2007 v Durbanu a program meziročního setkání, které se uskuteční v Oklahomě v březnu 2006.

Stálý výbor IFLA pro veřejné knihovny patří do III. divize – Division of Libraries Serving the General Public. Ta dále kromě sekce veřejných knihoven zahrnuje knihovny poskytující služby hendikepovaným lidem, knihovny pro děti a mládež, školní knihovny, knihovny pro nevidomé, knihovní služby pro multikulturní populace, metropolitní knihovny, celkem tedy divize III. zahrnuje 7 sekcí

Stálý výbor pro veřejné knihovny má pro období 2005 – 2007 celkem 25 členů. Předsedkyní je i pro další funkční období Torny Kjekstad (Norsko), sekretářem John Lake (Velká Británie). Sekce veřejných knihoven vydává také periodikum – Newsletter.

<http://www.ifla.org/VII/s8/news/pl-newsletter32.pdf>

3.4. Neděle 14. srpna

Program kongresu je nabitý a není časově možné absolvovat ani všechna ta jednání, která jsou nejbližší problematice, která mna zajímá. Jako členka sekce veřejných knihoven jsem se přednostně zaměřovala na problematiku týkající se této oblasti. Samozřejmě do programu patřily společné vrcholy dění a tím nejslavnostnějším byl bezesporu zahajovací ceremoniál.

10.45 – 12.45 zahajovací ceremoniál (Openig Ceremony - Oslo Spectrum)

Jako ten, kdo se účastnil kongresu poprvé jsem neměla možnost srovnávat atmosféru s jinými ceremoniály z předchozích ročníků a v jiných zemích. Místa v obrovské hale bylo třeba zaujmout nejpozději půl hodiny před zahájením. Delegáti se samozřejmě přesouvali na místa vysoko položená nad samotným pódiem ještě mnohem dříve ve snaze zaujmout sedadla co nejvýhodnější. Vždyť samotná přítomnost norského krále Haralda V., prezidentky IFLA Kay Raseroka, primátora Osla (Petr Ditlev Simonsen) a ministryně kultury a církevních záležitostí (Valgert Svarstad Haugland) byla pro většinu přítomných neopakovatelnou událostí. Uvítací proslovy i hlavní referát, který zazněl z úst prof. Francise Sejenrsta (<http://www.ifla.org/IV/ifla71/papers/185-Sejenrsted.pdf>), byly proloženy pestrým kaleidoskopem hudby, zpěvu a obrazu. Závěrečné defilé vlajkonošů patřilo k nejpůsobivějším okamžikům ceremoniálu.

14, 00 – 15,45 - Zasedání nových členů (Newcomers Session)

Pro nové členy byla připraveno zvláštní zasedání s cílem seznámit je nejdůležitějšími informacemi o IFLA i kongresu. Uspořádání této prezentace považuji za velmi dobré, neboť struktura IFLA je poměrně komplikovaná a není snadné se napoprvé zorientovat ve všech jejích složkách, mechanismech a kompetencích. Pro všechny byly připraveny složky s informačními materiály. Zajímavostí byla také stužka FIRST TIMER, kterou měli delegáti možnost se označit, aby se ve všeobecném mraveništi poznali a měli tak lepší příležitost k vzájemnému poznání.

16,00 - 18,00 – Zahájení výstavy (Opening of the Exhibition)

Tradiční součástí je doprovodná výstava, která byla instalována v Oslo Spektrum (celková plocha 1 373m²) a celkem se zde představilo 94 vystavovatelů. Nelze v několika řádcích shrnout všechny poznatky. Mezi jedny z nejvíce navštívených pravděpodobně patřil stánek Jižní Korey, která je místem příštího konání světového kongresu v Soulu. Tento stánek vedle mnoha propagačních předmětů nabízel bohaté materiály o Národní knihovně a také unikátní možnost vyzkoušet si ruční tisk z nejstarší tištěné knihy na světě (kovové typy) Jik ji vytištěné v roce 1377 a zapsané mezi světové památky UNESCO v roce 2001. Velmi navštívený byl samozřejmě samotný stánek IFLA a mnoho dalších stánků jednotlivých knihoven, spolků či producentů, z nichž zmíním alespoň The British Library, UNESCO, 3M Library Systems, American Library Association či Bibliotheca Alexandria, EBSCOatd.

V hale Oslo Spectrum probíhala také Poster Sessions (plakátová sdělení). Z oblasti veřejných knihoven to byly např. 16. a 17. srpna dvouhodinové panely představující Public Library Guidelines for Development (v češtině <http://www.ifla.org/VII/s8/news/pg01-cz.pdf>)

19,00 - Večeře sekce PL

Po dnu nabitým jednáními i dojmy přichází ještě neformální večere pro členy sekce v příjemné restauraci poblíž městské radnice. Je to kromě oficiálních jednání prvá příležitost k osobnějším rozhovorům a možnost vzájemného poznání zejména pro nové členy. Vzhledem k bohatosti programu není většinou snadné se během dne potkat takto společně s dalšími členy sekce.

3.5. Pondělí 15. srpna

8,30 – 10,30 - Knowledge Management

Tento blok obsahoval celkem pět zajímavých prezentací, které pro jejich rozsah pouze uvádím jejich výčet (dostupné na <http://www.ifla.org/IV/ifla71/Programme.htm>)

- The potential for librarians in the KM arena
ANGELA ABELL (TFPL, London, UK)
- The critical role of librarian/information officer as boundary spanner across cultures
ROBERT MASON (Florida State University, USA)
- Knowledge sharing practices in Asian institutions: a multi-cultural perspective from Singapore
ABDUS SATTAR CHAUDHRY (Nanyang Technical University, Singapore)
- KM moves beyond the organization: the opportunity for librarians
MICHAEL KOENIG (Long Island University, New York, USA)
- KM Education in LIS Programs
SAJJAD UR REHMAN (Library and Information Science, Kuwait University) and
ABDUS SATTAR CHAUDHRY (Nanyang Technological University, Singapore)

Z dalšího programu tohoto dne byl pro oblast práce veřejných knihoven zajímavý blok Knihovny pro děti a mladé

- Eenie meenie miney moe: Overview of Norwegian public libraries and their services to children and young adults - and some challenges for the future
LEIKNY HAGA INDERGAARD (Norwegian Archive, Library and Museum Authority, Oslo, Norway)
- Guidelines for Children's Libraries Services: more important than ever to children and their families all over the world
INGRID BON (Biblioservice Gelderland, Arnhem, Netherlands)
- 50th Anniversary of the Children's Section: history of the section and plans for the future
IVANKA STRICEVIC (Medvescak Public Library, Zagreb, Croatia)

18,00 – Slavnostní otevření Národní knihovny

Vrcholem pondělního dění bylo podvečerní slavnostní otevření Národní knihovny, které se konalo za účasti krále Harald V. Monumentální budova z roku 1913 byla rekonstruována a doplněná novou částí. Většina účastníků sledovala tuto slavnostní událost na obřím plátně v přilehlém Hydro parku vybaveném pro tuto příležitost party stany. Pravděpodobně tak měla možnost mnohem detailněji shlédnout veškeré dění, než samotní účastníci uvnitř knihovny.

Možná však nemohli vycítit onu specifickou vnitřní atmosféru a tak zůstal i poněkud rozpačitý dojem z vystoupení zpěváků a tanečníků, které bylo jistě profesionální, avšak působilo poněkud vážně. Ostatně, jak napsal následně denní tisk, herečka, která vítala přichozí v ohromných brýlích a vyzývala k mlčení a tichu v knihovně, přiměla, kromě oficiální zahajovací řeči, k mlčení i krále.

3.6. Úterý 16. srpna

8,30 – 10,30 Divize III - knihovny sloužící široké veřejnosti

Tento program patřil z mého pohledu členky sekce veřejných knihoven k nejzajímavějším. Věnoval se tematice veřejných knihoven a partnerství. Přehled příspěvků :

- Svanhild Aabo (Oslo University College) k významu veřejných knihoven (<http://www.ifla.org/IV/ifla71/papers/119e-Aabo.pdf>),
- Martha Choe, představitelka Nadace Billa a Melindy Gatesových, k některým problémům partnerství knihoven (<http://www.ifla.org/IV/ifla71/papers/159e-Dorr.pdf>),
- Beth Hovius (Hamilton Public Library, Kanada) o zkušenostech vlastní knihovny a kanadských knihoven s partnerstvími veřejných knihoven (<http://www.ifla.org/IV/ifla71/papers/041e-Hovius.pdf>)
- Liv Saeteren, ředitelka Městské knihovny v Oslo, o potřebě, ba nutnosti pracovat s nejrůznějšími partnery v obci (městě) (<http://www.ifla.org/IV/ifla71/papers/160e-Saeteren.pdf>)

10;45-12,45 Knihovny poskytující služby znevýhodněným osobám

Mottem tohoto bloku bylo : *Rovný přístup do knihoven = příležitost pro všechny*
Equal Access to Libraries = Opportunity for All

- National accessibility strategies for persons with disabilities
MOGENS WIEDERHOLT (Equal Opportunities Centre for Disabled Persons (Center for Ligebehandling af Handicappede), Copenhagen, Denmark)
- Access to libraries for disabled persons checklist: a practical tool
GYDA SKAT NIELSEN (Outreach Library Services, Sollerod Public Libraries, Holte, Denmark) and BIRGITTA IRVALL (Swedish Library of Talking Books and Braille, Enskede, Sweden)
- Towards an accessible academic library: using the IFLA checklist
MARGARET FORREST (University of Dundee, Kirkcaldy, UK)

Z další programů tohoto dne bych zmínila ty, které jsou inspirativní z pohledu veřejných knihoven. Byl to například odpolední blok **Čtení – knihovny, gramotnost a partnerství, cesty a objevy**, **Služby knihoven pro multikulturní populace** či **Školní knihovny**.

17, 00- 18,00 Bill & Melinda Gates Foundation

Již dlouho pře 17 hodinou se před Munchovým sálem hotelu Radisson vytvářely hloučky nedočkavých delegátů. Vyhlášení vítěze Ceny Access to Learning nadace Billa & Melindy Gatesových za rok 2005, spojenou pro vítěze s výhrou 1 mil. dolarů, chtěli osobně zažít mnozí. Kapacita tohoto sálu nemohla stačit. Cenu vyhlásila Marha Choe. Vítězem se stala

bangladéšská nevládní organizace, která uvedla do života myšlenku mobilní knihovny - lodi vybavené počítači. Ta svou cestou po řece a zastávkami v jednotlivých osadách zprostředkovává lidem ve venkovských, těžko přístupných oblastech možnost seznámení se s Je to zejména pro děti, ale také ženy, kterým mnohdy tamní společenské tradice neumožňují opustit svou rodnou vesnici, jediná možnost dosáhnout pokroku v osobním vzdělání. Kontrast rákosové lodi, na níž pod jednouchým přístřeškem sedí děti i starci, je pro Evropana ohromující

<http://www.gatesfoundation.org/Libraries/InternationalLibraryInitiatives/AccessLearningAward/2005Award/default.htm>

18,00 hod Kulturní večer

Každý den před příchodem tohoto večera norští hostitelé napjatě sledovali předpověď počasí. A to nezklamalo. Ostatně jako celý týden. **Další vizitkou Osla**, ze které se zdálo byli překvapeni a nadšení samotní tamní obyvatelé, **bylo nádherné počasí**. Narozdíl od střední Evropy, kde tou dobou nepřetržitě pršelo, jsme se mohli procházet v letním oblečení i ve večerních hodinách. Kulturní večer pod širým nebem zanechal v delegátech pestrobarevné dojmy. Skanzenem mezi celkem 155 lidovými stavbami z různých období projížděly bryčky a sousedství norských a afrických národních krojů vytvářelo pestrobarevné kytice. V jednom ze zešeřelých sálů jsme se mohli ponořit do tradičního života Laponců. Na velkém nádvoří muzea a dalších místech pak probíhala temperamentní vystoupení národopisných souborů či férie masek, klaunů a polykačů ohně.

3.7. Středa 17. srpna

Do střeďečního programu spadaly opět četné, pro rozvoj veřejných knihoven významné programy. Upozornit bych chtěla například na dopolední blok

8,30 – 10,30 Stavby knihoven a vybavení (Library Buildings and Equipment).

Zajímavá byla nejen prezentace ředitelky veřejné knihovny Osla o plánech nové knihovny. Mimořádně mne oslovila také dánská knihovna Tårnby Public Library.

- The new Oslo Public Library project
LIV SAETEREN (Oslo Public Library, Oslo, Norway)
- New trends in Danish Library Architecture
JENS LAURIDSEN (Tårnby Public Library, Denmark)
- Guidelines for Library Buildings
HELEN NIEGAARD (Section for Library Buildings and Equipment, Copenhagen, Denmark) – tento dokument bude představen na dalším kongresu a vydán v roce 2007

13,45 – 15,45 –Knihovna jako ohnisko (The Library as a hotspot)

Pro členy sekce veřejných knihoven to byla bezesporu nejdůležitější část programu tohoto dne. Z přednesených referátů bych připomněla především příspěvek mladé temperamentní španělské kolegyně Monicy Medina Blanes o zkušenostech a nevšedních metodách práce s mládeží ve španělské Barceloně.

- Rolf Hapel z Dánska <http://www.ifla.org/IV/ifla71/papers/109e-Hape.pdf> k problematice virtuální či hybridní knihovny a otázkám digitalizace
- Carol van Nuys z Norska (<http://www.ifla.org/IV/ifla71/papers/120e-vanNuys.pdf>, k digitalizaci a modernizaci přístupu k dokumentům
- Pí Meeli Veskus z Estonska <http://www.ifla.org/IV/ifla71/papers/108e-Veskus.pdf> k výsledkům a rozvoji veřejných knihoven v Estonsku
- Monica Medina Blanes http://www.ifla.org/IV/ifla71/papers/107e_trans-Blanes.pdf

Středeční večer pak patřil společenským událostem. Delegáti měli možnost vybrat si účast na jedné ze tří nabízených recepcí. (Radnice, univerzita, městská knihovna).

19,00 – recepcie na radnici (Reception in the City Hall)

Monumentální budova radnice v blízkosti Oslo fjordu je skutečnou dominantou centra města. Vnitřní jednoduchá majestátnost dokreslovala slavnostní atmosféru recepcie. Po zdravici primátora města byla možnost prohlédnout si jednotlivé sály radnice s úchvatným výhledem na záliv.

3.8. Čtvrtek 18. srpna

Ještě před zahájením kongresu měli delegáti možnost rezervovat si jednu z četných exursí. Moje volba logicky patřila návštěvě městské knihovny v Oslu. www.deichman.no Ročně ji navštíví přes 2,5 mil návštěvníků. Knihovnu využívá přibližně 50 % obyvatel. Jejich sociálně-demografické složení koresponduje se skladbou obyvatel obecně.

Deichmanske bibliotek- Oslo Public Library nese jméno po svém donátorovi Carl Deichmanovi (1705 – 1780). Knihovna byla otevřena v roce 1785, na základě testamentu C. Deichmana, který daroval přibližně 6 tis. knih. Téměř všechny jsou dodnes uchovány. Současná budova knihovny (adresa Henrik Ibsens gate 1) byla postavena ve 30. letech 20. století.

Veřejná knihovna Osla je dnes nejstarší a největší veřejnou knihovnou v Norsku. V současné době knihovní fondy tvoří 1,5 mil knih a dalších médií celkem ve 40 jazycích, 90 titulů novin a 490 titulů periodik z celého světa. Knihovna má 13 poboček, specializovaná oddělení - hudební, pro děti a mládež, školní oddělení, oddělení cizojazyčné literatury, malý digitální kinosál www.kinoteket.no, multimediální studio, které je možné využívat zcela zdarma a samozřejmě internet (v roce 2004 – 340 tis návštěv. Knihovna nabízí širokou škálu doprovodných služeb včetně autorských čtení, přednášek, besed, výstav, dětské divadlo, hudební představení či vzdělávání v IT. Knihovna klade důraz na to, aby byla dostupná 24 hodin prostřednictvím on-line katalogu, web stránky knihovny, kvalitní linky a virtuální referenční služby. Žádosti a dotazy mohou být předávány e-mailem, chaty nebo prostřednictvím sms. Knihovna realizovala v roce 2004 2 323 tis výpůjček. Má 241 zaměstnanců (na plný úvazek) a hospodáří s provozním rozpočtem 147 289 000 NOK. Akvizice knih a dalších médií v roce 2004 představovala 8 900 000 NOK. Ani v Oslu nepovažují rozpočet na fondy za dostatečný a musí dokonce bojovat s názory některých radních, kteří by chtěli, aby knihovna nakupovala pouze knihy a ne žádné jiné dokumenty!

Knihovna plánuje další rozvoj nových technologií a služeb v těsném propojení s tradičními službami. To vše by mělo být skloubeno v **nové veřejné knihovně Osla**. Nová knihovna

bude umístěna v samém srdci Osla, v blízkosti Oslo fjordu, radnice a staré pevnosti Akerhus. Plány pro novou knihovnu jsou velkolepé, ale ani v Oslu se nevyhnuli některým bolestem známým i nám. Zahájení výstavby nové knihovny se stále odkládá. Podle původních plánů měla být knihovna v roce 2005 již hotova.

Při exkurzi knihovnou nás provázela jedna z dobrovolnic. Presentaci jednotlivých oddělení však prováděli vždy pracovníci konkrétního oddělení. Centrální hala služeb je působivá především svou architekturou, ochozy a v ploše haly vloženým oválným prostorem se studijními místy s PC. Pro uživatele je zde také přístupný Wi-fi (Wireless Internet access). Oddělení pro děti „trpí“ jistou stísněností, ale celkově je vtipné a útulné. To podstatné je však pestrá program pro děti. Hudební oddělení je dosud velmi tradiční a CD nejsou ani zde ve volném výběru, poslechová místa jsou velmi jednoduchá. Je zde možná nejvíce patrné, že se již čeká na novou knihovnu. Velmi zajímavé je oddělení s cizojazyčnou literaturou. V Norsku 20% obyvatel nejsou původem Norové a multikulturní služby mají proto velký význam). <http://www.bazar.deichman.no/>. Knihovna v Oslo zajišťuje výpůjčky cizojazyčné literatury pro další knihovny v Norsku. Byla zde zastoupena i kolekce české produkce, i když nepřilíš početná. Velmi zajímavé a inspirativní jsou služby oddělení poskytující servis školám. Jeho cílem je podporovat učení, čtení v základních a středních školách prostřednictvím kvalitních služeb knihovny. Oddělení nabízí širokou škálu literatury ve 40 jazycích, doporučené knihy a internetové zdroje na „School workshop“, pořádá kurzy o pro učitele a knihovníky školních knihoven dětské literatuře, jednodenní semináře pro děti, které jsou asistenty ve školních knihovnách a mnoho dalších aktivit. V suterénu budovy se samostatným vstupem je umístěna čítárna a divadelní sál. V malém kinosále mají návštěvníci možnost sledovat nejrůznější programovou nabídku na AV nosičích.

Součástí programu v městské knihovně Osla byl i „mezinárodní bazar“, kde jednotlivé knihovny představovaly nejrůznější propagační materiály a letáky, které produkují a užívají při práci s dětmi a etnickými minoritami.

12,45 – 15,45 Závěrečné plenární zasedání a závěrečný ceremoniál

Několikadenní vír událostí vrcholí. Přiblížilo se závěrečné hodnocení a předávání žezla a to jak na jednotlivých postech tak budoucímu pořadateli světového kongresu. Předneseno je závěrečné hodnocení kongresu, předána jsou ocenění, poděkování. K působivým chvílím patří rozloučení dosavadní prezidentky IFLA Kay Raseroka (Botswana) a převzetí funkce Alexem Byrne (Austrálie). Představena je také „Prezident – elekt“ paní Claudia Lux (Německo). Novým generálním sekretářem IFLA je Peter Johan Lor.

Aa pak už přichází podmanivá hudba a jihokorejští taneční a tanečnice. Víření bubnů i ladné pohyby dívek navozují budoucí atmosféru 72. světového kongresu, který se bude konat 20 – 24. srpna 2006 v Soulu.

WORLD LIBRARY AND INFORMATION CONGRESS:
72ND IFLA GENERAL CONFERENCE AND COUNCIL
"Libraries: Dynamic Engines for the Knowledge and Information
Society"

20-24 August 2006, Seoul, Korea

19, 00 Téměř závěrečná tečka - návštěva Baerum Public Library

Na tuto exkurzi se přemístíme dvěma autobusy. Po krátké chvíli opouštíme centrum Osla, projíždíme předměstím a začínáme stoupat do krásného prostředí přílehlé municipality Baerum zasazené v množství zeleně, kde sledujeme spíše jednotlivé objekty než tradiční ulice, má přes 100 tis. obyvatel a celá lokalita zaujímá rozlohu přes 192 km².

Hostitelkou je předsedky ně sekce veřejných knihoven Torny Kjekstad. Zde je konečně „doma“ ve „své knihovně a nezastírá, že uplynulé dny byly velmi vyčerpávající a mohla je absolvovat jen díky ohromné podpoře kolegů a své rodiny. Přízemní budova, zvenku nenápadně splývající s okolní zelení, nabízí příjemné a vstřícné prostředí. Návštěvníkům je na velké otevřené ploše bez dělení na uzavřená oddělení nabízena pestrá škála služeb. (www.baerum.folkebibl.no).

Příjemný přátelský večer dopřává všem dostatek příležitosti probrat uplynulé dny plné událostí a dojmů i těšit se na budoucí setkání s novými přáteli.

Děkujeme všem vřelým a pozorným norským hostitelům.